

Tekstila (tai skaitā, apģērbu) pārrobežu sūtījumi *(Lietotu preču vai atkritumu sūtījums)*

Termini:

Atkritumi – jebkurš priekšmets vai viela, no kuras tās valdītājs atbrīvojas, ir nolēmis vai spiests atbrīvoties (*Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 1.punkts*);

Atkārtota izmantošana - jebkura darbība, kuras rezultātā produktus vai to sastāvdaļas, kas nav atkritumi, izmanto vēlreiz tādā pašam nolūkam, kādam tie bija paredzēti (*Atkritumu apsaimniekošanas likums 1.panta 16.punkts*);

Atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai — par atkritumiem kļuvošu produktu vai to sastāvdaļu pārbaude, tīrīšana vai labošana, lai tos varētu atkārtoti lietot bez turpmākas priekšapstrādes (*Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 15.punkts*).

Vispārīga informācija:

➤ **Atkritumu pārrobežu sūtījumi:**

1. atkritumu sūtījumi jāveic atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1013/2006 „Par atkritumu sūtījumiem” (turpmāk – Regula Nr.1013/2006) prasībām;
2. atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 42.panta trešajai daļai atkritumus ievest Latvija ir atļauts tikai reģenerācijas darbībām uz uzņēmumu, kurš ir saņēmis atbilstošu vides atļauju;
3. atkritumu sūtījumu kontroles procedūras noteiktas Regulas Nr. 1013/2006 3.pantā;
4. nebīstamo atkritumu sūtījumi uz valstīm, kas nepiemēro Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO¹) Padomes lēmumu “C(2001)107/galīgā versija, ar ko pārskata Lēmuma C(92)39/galīgo versiju par reģenerācijai paredzēto atkritumu pārrobežu pārvietošanas kontroli”, ir jāveic atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1418/2007 „Par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1013/2006 III vai IIIA pielikumā uzskaitītu dažu atkritumu eksportu reģenerācijai uz valstīm, uz kurām neattiecas ESAO Lēmums par atkritumu pārrobežu pārvietošanas kontroli” prasībām.

➤ **Darbības ar tekstilu un nepieciešamās atļaujas Latvijā:**

1. Lietota prece (tekstils) - ja uz lietotas preces (tekstila) savākšanas konteinera ir izvietots uzraksts, kas informē, ka tajā drīkst ievietot tikai preces, kas ir labā stāvoklī un atkārtoti izmantojamas. Konteinera īpašniekiem **atļauja nav jāsaņem**;
2. Tekstila atkritumi:
 - a. ja uz tekstilizstrādājumu savākšanas konteinera nav norādes, ka tajā var ievietot tikai sākotnējam nolūkam atkārtoti izmantojamus tekstilizstrādājumus. Konteinera apsaimniekotājiem **atļauja ir jāsaņem**;
 - b. **atļauja ir jāsaņem** tekstila atkritumu sagatavošanai atkārtotai izmantošanai (reģenerācijas darbībai).

Normatīvie akti:

1. 1989.gada 22.marta [Bāzeles konvencija par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu](#) (latviešu val.)

(angļu val.)

<http://www.basel.int/TheConvention/Overview/TextoftheConvention/tabid/1275/Default.aspx>);

¹ESAO lēmuma valstis (<https://www.oecd.org/about/members-and-partners/#>) - ASV, Austrālija, Austrija, Beļģija, Čehija, Čīle, Dānija, Dienvidkoreja, Francija, Grieķija, Igaunija, Islande, Itālija, Īrija, Izraēla, Japāna, Jaunzēlande, Kanāda, Latvija, Lielbritānija, Luksemburga, Meksika, Nīderlande, Norvēģija, Polija, Portugāle, Slovākija, Slovēnija, Somija, Spānija, Šveice, Turcija, Ungārija, Vācija, Zviedrija, Lietuva, Kolumbija.

2. 2006.gada 14. jūnija Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 „[Par atkritumu sūtījumiem](#)” (konsolidētā versija);
3. 2007.gada 29.novembra Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1418/2007 “[Par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas \(EK\) Nr. 1013/2006 III vai IIIA pielikumā uzskaitītu dažu atkritumu eksportu reģenerācijai uz valstīm, uz kurām neattiecas ESAO Lēmums par atkritumu pārrobežu pārvietošanas kontroli](#)” (konsolidētā versija);
4. [Atkritumu apsaimniekošanas likums](#) (spēkā kopš 18.11.2010) un uz tā pamata izdotie ministru kabineta noteikumi.

Kompetentā iestāde par atkritumu sūtījumiem Latvijā:

Valsts vides dienesta Centrālās struktūrvienības Vides resursu pārvaldības departamenta Atkritumu pārvaldības daļa ir nominēta kompetentās iestādes par atkritumu sūtījumiem funkcijas nodrošināšanai Latvijā.

Valsts vides dienesta kontaktinformācija:

Adrese:	Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045
Darba laiks:	P. 8.30 – 18.00 O.- C. 8.30 – 17.00 Pkt. 8.30 – 16.00
Tālrunis:	+371 67 084 200
E-pasts:	pasts@vvd.gov.lv

Pazīmes, pēc kurām vadīties atbilstoša sūtījuma statusa noteikšanā

- pirms sūtījuma ir jāpārlicinās par nosūtīšanai plānotā teksta atbilstību lietotas preces vai atkritumu statusam (Pielikums Nr. 1 un Nr. 2);
- gadījumā, ja nosūtītājvalsts vai galamērķa valsts tekstilu klasificē kā atkritumus, tad tālākās darbības ir jāveic kā ar atkritumiem.

Lietota prece <i>(ja izpildās visas zemāk minētās pazīmes)</i>	Atkritumi <i>(ja izpildās kaut viena no zemāk minētajām pazīmēm)</i>
Tekstils savākts labdarības/ziedošanas ietvaros (no specializētiem konteineriem vai iedzīvotājiem)	Tekstils savākts no dalīto atkritumu savākšanas konteineriem vai atšķirots no jauktiem sadzīves atkritumiem
Nebojāts, tīrs, valkāšanai derīgs, sašķirots (atšķirotā nederīgā daļa – netīrais, bojātais, valkāšanai nederīgais materiāls)	Netīrs, bojāts, valkāšanai nederīgs, nesašķirots
Nosūtīts ar mērķi atkārtoti izmantot tā sākotnējam izmantošanas mērķim	Nosūtīts ar mērķi veikt atkritumu apsaimniekošanas darbības vai atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai
Nav sajaukts ar atkritumiem vai piesārņots ar bīstamām vielām	Ir sajaukts ar atkritumiem (piemēram, kopā ar veciem paklājiem, bojātām elektriskām un elektroniskām iekārtām) vai piesārņots ar bīstamām vielām (piemēram, eļļainām lupatām, dvieļiem)
Atbilstoši iepakots, lai izvairītos no bojājumiem transportēšanas, iekraušanas, izkraušanas laikā	Nav nodrošināts atbilstošs iepakojums, kas var radīt bojājumus transportēšanas, iekraušanas, izkraušanas laikā

Pielikums Nr. 1
Tekstila (apgērbu) pārrobežu
sūtījuma shēma

Tekstila (apgērbu) sūtījums

Tekstila atkritumi

Nebīstamie atkritumi

Bīstamie atkritumi

Tekstils

(atbilst lietotas preces statusam)

Atkritumu sūtījumu kontroles
procedūra netiek piemērota

**!!! Aizdomu gadījumā, ja
sūtījums atbilst atkritumu un
nevis lietotas preces sūtījumam
(Regulas Nr. 1013/2006 50.pants)**

Kontrolē iesaistītās iestādes ir
tiesīgas pieprasīt dokumentālus
pierādījumus par:

- izcelsmi, galamērķi, to, ka sūtījums neatbilst atkritumu statusam;
- tai skaitā pārliecinās par iepakojumu un drošu krāvumu, kas jāiesniedz noteiktā termiņā

Piezīme: ir atsevišķas ES valstis, kuras uzskata, ka tekstila atkritumi ar Bāzeles kodu B3030 nedrīkst saturēt citus ne tekstila materiālus (piem., pogas, rāvējslēdzus utml.)

Bāzeles konvencijas kods – **B3030**
(Tekstila atkritumi, ja tie nav sajaukti ar citiem atkritumiem un ir sagatavoti atbilstīgi specifikācijai)
Piemērojamās atkritumu klases:
04 02 09; 04 02 15; 04 02 21; 04 02 22;
15 01 09; 19 12 08; 20 01 10; 20 01 11

- Vispārējas informācijas prasības atbilstoši Regulas Nr. 1013/2006 18.pantam;
- Atsevišķi nebīstamu atkritumu sūtījumi reģenerācijas darbībām uz valstīm, kas nepiemēro EŠAO lēmumu (Regula Nr.1418/2007)

Pieļaujams neliels piejaukumu daudzums, t.i., pogas, rāvējslēdži, āda, somas, jostas, kurpes, ja vien tās nav piesārņotas ar bīstamām vielām vai atkritumiem

Tekstils ir uzskaitīts kādā no Bāzeles koda ievilkumiem (piem., kokvilnas atkritumi) vai apakšievilkumiem (piem., pavedienu, tostarp diegu atkritumi)

Bāzeles konvencijas kods – **neklasificēts**
(Tekstila atkritumi piesārņoti ar bīstamām vielām/atkritumiem vai dažāda veida atkritumu sajaukums)

- Paziņojums/iepriekšēja rakstiska paziņošana un piekrišanas procedūra atbilstoši Regulas Nr. 1013/2006 4.pantam;
- Sūtījumi uz valstīm, kas nepiemēro EŠAO lēmumu, ir aizliegti

- tekstils, kuram klāt ir elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi (piem., bojātas rotaļlietas);
- ir piesārņots ar bīstamām vielām (piem., eļļainas, ar krāsu sasmērētas lupatas);
- tekstilšķiedra no nolietotu transportlīdzekļu apstrādes, riepu pārstrādes, kas sajaukta ar gumijas atkritumiem, matračī (Y46) u.c.

Pielikums Nr. 2.

Lietota tekstila vai atkritumu sūtījums

Sūtījums tiek klasificēts kā **lietotu preču sūtījums** – lietotie krekli un tekstils ir atbilstoši sašķiroti, tīri, nav bojāti un iepakoti, saturs ir identificējams

(Foto: Manual. Export/transboundary shipment of “used goods” - Austrian Federal Ministry of Agriculture, Forestry, Environment and Water Management)

Sūtījums tiek klasificēts kā **atkritumu sūtījums** – nešķiroti tekstils, kas nāk no savākšanas punkta.

(Foto: Manual. Export/transboundary shipment of “used goods” - Austrian Federal Ministry of Agriculture, Forestry, Environment and Water Management)

Sūtījums tiek klasificēts kā **atkritumu (bīstamo) sūtījums** – tekstils (lupatas) piesārņots ar bīstamām vielām, t.i., naftas produktus saturošiem atkritumiem (eļļām).

(Foto: Manual. Export/transboundary shipment of “used goods” - Austrian Federal Ministry of Agriculture, Forestry, Environment and Water Management)

